

[Carsten Raft.]

lering af gadebefæstelser, dræning, svære sidevægge, isolering, stærk ventilation og belysning, som gør parkeringsanlæg så dyre. Der er ikke en eneste af disse ting, som ikke skal bruges til underjordiske rum, hvilken anvendelse de end skal have. Det er derfor helt forskruet at gøre betragtninger over, hvor dyre parkeringsanlæg er, når akkurat de samme udgifter medgår til luftbeskyttelsesrum. Jeg kan også nævne nogle af de ting, som man mener vil medføre, at underjordiske parkeringspladser bliver forfærdelig dyre, nemlig drejeskive, bevægelig platform, elevatorer o. lign. For nogle af de pladser vedkommende, hvor man kunne tænke sig, det ville være særlig nyttigt, behøves alt dette ikke — jeg kan f. eks. nævne de planer, der blev udarbejdet for Kongens Nytorv for en halv snes år siden. De udgifter, der bliver tale om, vil være forholdsvis ringe, da ledningsnettet ligger således, at det er forholdsvis nemt at komme til, og nedkørslen kan ske ad nedkøringssslisker, så elevatoranlæg behøves slet ikke.

Jeg synes altså ikke, at behandlingen af denne sag er helt tilfredsstillende og udtømmende. Jeg ved ikke, hvilke teknikere luftværnsudvalget har benyttet sig af, men et speciale som dette, som ingen endnu har arbejdet praktisk med, er det forholdsvis få, der for alvor tager sig af. Der er et stort firma her i landet, der ganske særlig har beskæftiget sig med dette problem, Hartmann og Manniche, og det er ganske særlig civilingeniør Manniche, der har beskæftiget sig dermed. Det forbavser mig noget, at man ikke har indkaldt ham og hørt hans mening. Han har ikke sluppet spørgsmålet med den skitse og plan, han i sin tid udarbejdede, og som jeg stillede til rådighed for medlemmerne af det udvalg, der var nedsat til behandling af civilforsvarslovforslaget, men han har senere fulgt det i Sverige, hvor det er behandlet på en overordentlig praktisk og håndgribelig måde, som sikkert vil få konsekvenser og give praktiske resultater. Også i Amerika og andre steder følger han dette spørgsmåls udvikling, men udvalget har ikke spurgt ham, og det forekommer mig upraktisk. Jeg synes, at et udvalg, som jeg, hvis ikke andre begærer det nedsat, vil stille forslag om på mit partis vegne, skal have adgang til at få oplysninger om, hvordan

udviklingen på dette område har været, siden vi fik forelagt de planer, som, hvis de i sin tid var blevet gennemført, uden nævneværdige omkostninger ville have befriet os for de rædsler, vi nu har liggende midt på Kongens Nytorv, og som samtidig ville have løst en meget væsentlig del af parkeringsproblemet i den indre by, som er vanskeligt nok.

Der er også andre dobbeltanvendelser, som jeg synes det var naturligt, man, når det drejer sig om et så vidtgående lovforslag som dette, kigger på. Jeg kan f. eks. nævne Grønttorvet, som er et problem, der bliver værre og værre, efterhånden som byen vokser, og efterhånden som forbruget af grønsager og frugt vokser. Der er rædselsfuldt derhenne om morgenen, trafikmæssigt og salgsmæssigt, varerne bliver ødelagt. Man grunder og spekulerer på, hvordan dette problem kan løses, og har tænkt eventuelt at lægge torvet ud i udkanten af byen modsat de største millionbyers skik. Når Paris kan klare sig med sine haller helt koncentreret, må vi vel også kunne klare os med et centraltorv, men pladsen er der ikke. Jeg tror, handelsgartner Suhr har foreslået, at man skulle lave en underjordisk salgshal, og det ville medføre store fordele for sælgerne, og ganske særligt ville det skaffe plads. Af forskellige grunde førte forslaget ikke til noget. Jeg synes, spørgsmålet naturligt rejser sig i denne forbindelse, selvom jeg jo nok er klar over den vanskelighed, der eventuelt kan opstå: at man må flytte ovenpå i krigstid — det er jo ikke som med bilerne, der kan flytte i krigstid. Men her er som sagt 2 væsentlige problemer, der skal løses, og — som udvalget siger — det er særlig i den indre by, det trænger sig på. Men det er så sandelig også i den indre by, parkeringsproblemet trænger sig på. Hvis man søgte at løse parkeringsproblemet og Grønttorvsproblemet, således som ingeniører og gartnere har foreslået, og tillige inddrog spørgsmålet om anlæggenes anvendelse som beskyttelsesrum, skulle der være en mulighed for at komme til et fornuftigt og praktisk resultat.

Det fremgår af det, jeg har sagt, at jeg ikke synes, det er helt tilfredsstillende, hvad udvalget har givet rigsdagen som grundlag at arbejde på. Jeg kan heller ikke sige, at ministeren har føjet noget til, for han siger